

CESTA TŘÍ KRÁLŮ

Melichar

Kašpar

Baltazar

Shiran, Melicharova žena

Milostpaní Francka

Služka Alžbětka

Pastýřka

Hostinská

Hvězda

Vypravěč

Vypravěč přijde na scénu a uvede příběh. Během řeči přichází Melichar a dalekohledem zkoumá hvězdy.

VYPRAVĚČ: Před dávnými a dávnými časy v zemi, kterou křižovaly karavany s velbloudy a pouštní oázy poskytovaly odpočinek poutníkům, žil se svou ženou Shiran učený hvězdář Melichar. Ten každý večer zkoumal dalekohledem hvězdy a souhvězdí, studoval moudré knihy, radil se s hvězdáři Kašparem a Baltazarem a společně s nimi se vydával na cesty do dalekých zemí. Byla jasná prosincová noc, když Melichar svým hvězdářským dalekohledem uviděl na obloze něco podivného...

Melichar dalekohledem pozoruje hvězdy a mumlá si pro sebe.

MELICHAR: Andromeda... krása. Hned vedle souhvězdí Persea, dneska hvězdy září jako už dlouho ne... A tady vidím Cefeus...

(Kolem Melichara proběhne hvězda)

MELICHAR: Ale počkat! *(Zarazí se)* Co to je tady? Tahle hvězda sem přece nepatří... Možná do souhvězdí ještěřky... Ne, i tady je navíc. Kde se tu vzala?

(Hvězda mezitím poskakuje kolem Melichara)

MELICHAR: No... no... no a teď se posunula úplně jinam... Tohle hvězdy nedělají! *(Melichar zmateně hledí dalekohledem na jednu i na druhou stranu) ...*

(Hvězda oběhne další kolo kolem Melichara a pak odběhne)

MELICHAR: *(Dostane nápad a začne se shánět po knihách)* Knihy. Mé moudré knihy. Ty budou vědět, co je to zač. V Malém rádcí moderního hvězdáře jsem o něčem podobném četl. *(Listuje tlustou knihou)* Ááá, tady to je!!! *(Významně zabodne prst někam doprostřed textu, odkašle si a významně cituje)* Prorok Izajáš píše: Lid, který chodí v temnotách, uvidí velké světlo. Nad těmi, kdo sídlí v zemi šeré smrti, zazáří světlo. *(Chvilí se zasní a přemýšlí o těch slovech)*

(Hvězda opět proběhne)

MELICHAR: No, počkat. Velké světlo, zářivé světlo, ale kde a proč se tu vzalo? *(Listuje v knize)* Shiran! Shiran! Honem pojď sem!

(Přichází Melicharova žena Shiran s mísou těsta a vařečkou v ruce)

SHIRAN: Co se děje, Melichare?

MELICHAR: Shiran, představ si, na nebi je nová hvězda! Zářivá a jasná. Nepasuje do žádného souhvězdí a zdá se, jako by se posunovala po nebi dál a dál. *(Mluví se Shiran, ale zároveň hledí do dalekohledu a najednou se zarazí)* To musím jít nutně prozkoumat!

SHIRAN: *(Shiran doted' klidně míchala těsto, ale teď se dostane do bojovné nálady)* Melichare, ne! Bude to jako posledně, když ses rozhodl, že musíš prozkoumat mléčnou dráhu. Dva roky jste byli s Kašparem a Baltazarem v trapu a mléka z toho nebyla ani kapka.

MELICHAR: *(Zachytí jen útržky její řeči)* Vidíš, ještě že jsi mi to připomněla, Kašpar a Baltazar, musím se pro ně cestou stavít. *(Sbírá si rychle pár věcí do brašny a odchází, Shiran mu mezitím němě vyhrožuje vařečkou, na rozloučenou ji políbí)* Opatruj se tady, Shiran, pošlu ti z cesty pozdrav.

(Melichar mávne Shiran a spěchá pryč)

SHIRAN: *(Ještě chvíli němě vyhrožuje vařečkou)* Kdybych ho neměla v hloubi srdce tak moc ráda, tak ho snad zabiju. *(Zabodne vařečku do mísy s těstem a odchází)*

VYPRAVĚČ: Melichar vyrazil do tmy za neznámou hvězdou. A každý odvážný a zvědavý ho může následovat.

(Baltazar pozoruje hvězdy, Kašpar se vyvaluje na lavičce, kolem proběhne hvězda)

VYPRAVĚČ: Ve stejné zemi o kus dál zkoumali hvězdy na obloze taky hvězdáři Kašpar s Baltazarem.

BALTAZAR: Jedna, dva, tři... co je po trojce? Hej, Kašpare! Co je po trojce?

KAŠPAR: Co? No, čtyřka přece. Já nevím, Baltazare, všechny hvězdy znáš jménem, souhvězdí najdeš na obloze i poslepu, ale které číslo je po trojce si furt nepamatuješ.

BALTAZAR: K čemu víc čísel? S tebou a Melicharem jsme tři, dál to vědět nepotřebuju.

KAŠPAR: Tak proč se mě na to teď ptáš? *(Zívne)*

BALTAZAR: Ale nějak mi to tu nesedí. Ať se koukám kamkoliv, jedna hvězda je tu prostě navíc.

KAŠPAR: Tak je tam navíc. *(Mávne rukou, hvězda zase proběhne)* Hvězda sem, hvězda tam.

BALTAZAR: No, to teda ne. Takový nepořádek na obloze mít nemůžeme. Ta hvězda musí někam patřit. Vstávej, Kašpare, musíme za Melicharem! *(Nemá už stání)*

KAŠPAR: Ale to snad nebude nutné, zrovna jsem se tu tak dobře uložil. Nemůžeme mu poslat velblouda s poslem?

BALTAZAR: Kašpare, zvedej se, ta hvězda je chvíli tu, chvíli tam, musíme za ní, než nám zmizí z dohledu... Pojd'. *(Na nic už se neptá, naloží Kašpara na záda a pospíchá k Melicharovi)*

(Melichar mezitím přichází oběma králům naproti)

MELICHAR: Hej vy dva, mám pro vás velkou novinu!

BALTAZAR: My pro tebe taky.

KAŠPAR: Ne, já rozhodně žádnou novinu nemám.

MELICHAR

+ BALTAZAR: Na nebi je jedna hvězda navíc!!! Musíme za ní!!!

KAŠPAR: Já myslím, že bysme klidně mohli zůstat doma a počkat, co se z toho vyvrbí.
(*Zívne*)

BALTAZAR: Nic takového, jdeme!

VYPRAVĚČ: A tak se tři hvězdáři z daleké země vydali na cestu za novou hvězdou.

Alžbětka táhne na saních milostpaní Francku.

VYPRAVĚČ: Kašpar, Melichar a Baltazar ušli už velký kus cesty, když dorazili do městečka, kde bylo plno shonu. Jejich cesta totiž vedla přes tržiště.

FRANCKA: Běto!!! Tak hni sebou, vždyť nám na tom trhu všechno vykoupí. Slyšíš?!

ALŽBĚTKA: Ano, milostpaní, vždyť dělám, co můžu.

FRANCKA: Rozinky do vánočky, mouku na koláče, jablka do županu, husu na pekáč, honem jeď, než to všechno zapomenu.

ALŽBĚTKA: Ano, milostpaní, když to je taková tíha.

FRANCKA: Tíha? To že mě nemůžeš uvést?

ALŽBĚTKA: To ne, milostpaní, jen ten váš kožich a hrubé kožešiny na saních jsou tak těžké.

FRANCKA: Je zima, přece se nenastydnu jen proto, aby se ti sáně líp táhly!

(Proběhne hvězda, vrazí do Alžbětky, ta zakopne a upadne na zem)

BALTAZAR: *(Postaví Kašpara a pomůže Alžbětce na nohy, ta si potom opráší sukni)*
Opatrně, ještě by ti někdo šlápnul na ruku.

ALŽBĚTKA: Děkuju, děkuju, vzácný pane. Pán Bůh vám tu dobrotu oplatí.

BALTAZAR: Taková něžná dívka musí táhnout tak těžké sáně. Jak se jmenuješ?

ALŽBĚTKA: Alžbětka, vzácný pane. Sloužím u milostpaní Francky už druhý rok, jedeme na tržiště nakoupit.

BALTAZAR: Tak rád bych ti pomohl, škoda, že jdeme opačným směrem.

KAŠPAR: *(K Franckce)* Paní, prosím vás, můžete se na těch saních kousek posunout, já už necítím nohy. *(Pomalů si dělá místo na saních)*

FRANCKA: Jedeš pryč. To jsou moje sáně a místo je tu jen pro mě!

KAŠPAR: *(Unaveně)* Ale když cesta za tou zářivou hvězdou je tak namáhavá.

FRANCKA: *(Zpozorní, když slyší „zářivé“)* Za zářivou hvězdou? To bude něco drahého!

MELICHAR: Ano, na obloze se objevila nová vzácná hvězda. Rozhodli jsme se vydat se za ní.

KAŠPAR: Ne, já jsem se rozhodně pro nic takového nerozhodl.

- FRANCKA:** *(Přemýšlí si pro sebe)* Nová... vzácná... zářivá... jak by mi slušela na těch zelených šatech? Dala bych si ji na zlatý náhrdelník. Běto!!! Otoč sáně, jedeme taky za tou zářivou hvězdou!!!
- ALŽBĚTKA:** Ale milostpaní, co nákupy na tržišti?
- FRANCKA:** To počká! Jedeme pro hvězdu! *(Odstrčí Kašpara, který si na saních chystá místečko)* Hybaj pryč! A ty táhni! Za hvězdou, Běto, za hvězdou!
- VYPRAVĚČ:** Hvězda dál putovala po obloze. A tři hvězdáři a teď už i milostpaní Francka s Alžbětkou pokračovali v cestě za ní.
-

Na louce pase pastýřka stádo ovcí. Melichar k ní zamíří.

- VYPRAVĚČ:** V zemi o kus dál pásli na rozlehlých pláních pastýři svá stáda ovcí.

(Proběhne hvězda)

- MELICHAR:** Hej, pastýřko, dobrý večer, pomoz nám, prosím. Jsme na cestě už dlouhý čas a teď na nás padla noc a únava. Řekni nám, kde jsme a kde bychom se mohli ubytovat?
- PASTÝŘKA:** Dobrý večer, vzácný pane. Jste v zemi judské, tam před vámi *(Ukáže rukou)* leží městečko Betlém.
- BALTAZAR:** Betlém? *(Přemýšlí)* To je mi nějaké povědomé. Nepsalo se o tom místě v našich knihách?
- MELICHAR:** Máš pravdu, Baltazare, o Betlému píše prorok Micheáš: Z Betléma v zemi judské vzejde Panovník, Pastýř pro lid Izrael.
- BALTAZAR:** *(Pochybovačně)* Ale přece, Melichare, víš, jak je to s těmi proroky. Něco plácnou a dá se tomu pak věřit?
- PASTÝŘKA:** O Panovníkovi, Spasiteli, mluvil i anděl, který se tu v noci zjevil.
- MELICHAR:** O jakém Panovníkovi?
- BALTAZAR:** Tak honem, mluv! *(Zatřese s ní)* Třeba to má nějakou spojitost s tou záhadnou hvězdou, za kterou jsme se rozhodli vyjít.
- KAŠPAR:** Ne, já jsem se rozhodně pro nic takového nerozhodl.
- PASTÝŘKA:** V noci se tu zjevil anděl a oznámil nám radostnou novinu, že se nám dnes v Betlémě narodí Spasitel.
- MELICHAR:** Dítě, Spasitel narozený v Betlémě? Ano, to by mohla hvězda ohlašovat.
- FRANCKA:** *(Sedí na saních a vykřikuje)* Na co čekáme? Je mi zima! Mám hlad! Chci už najít tu hvězdu a pak do teplé postele! Běto, dej mi svůj kožich!
- ALŽBĚTKA:** Jistě, milostpaní. *(Svlékne kožich a obleče milostpaní)*
- BALTAZAR:** Tak pojďme honem všichni! *(Pokyne celému davu)*
- MELICHAR:** Však už jdeme.

(Výprava se sbírá na cestu, když přiběhne Shiran)

SHIRAN: *(Udýchaně)* Melichare! Melichare! Uf, konečně jsem vás dohonila.

MELICHAR: *(S radostným úsměvem)* Shiran, kde ses tu vzala?

SHIRAN: Běžím za vámi už jakou dobu. Uklízela jsem tvé knihy a ten tlustý Malý rádce moderního hvězdáře mi spadl na zem. Otevřel se a když jsem ho chtěla zvednout, všimla jsem si úryvku o tom, že vzejde hvězda z Jakuba, vladařská hůl z Izraele. Došlo mi, že ta hvězda, za kterou jsi běžel, ukazuje na Bohem slíbeného Krále, kterého celý svět očekává. Tak jsem pochopila, že tentokrát by tahle tvá cesta konečně mohla mít nějaký smysl.

MELICHAR: Ach, Shiran, ty jsi ta nejlepší žena, jakou bych si jen mohl přát. Jsem tak rád, že jsi nás našla. *(Obejmou se)*

FRANCKA: Jak dlouho se tu ještě budete vybavovat? Jedem! Na Betlém, Běto, na Betlém!

VYPRAVĚČ: Shiran a pastýřka se připojily k výpravě a všichni pokračovali za teď už známým cílem – do města Betléma, kde se této noci má narodit Spasitel světa.

(Všichni už jsou utahaní, Baltazar pomáhá táhnou sáně, Melichar vede Shiran za ruku)

VYPRAVĚČ: Byla už tmavá noc, když výprava dorazila do města Betlém. Lidé už byli uloženi v teplých postelích a zvířata ve stájích poklidně oddychovala. Tři hvězdáři a jejich výprava se také rozhodli najít si místo pro odpočinek.

(Proběhne hvězda)

FRANCKA: Běto! Zajed' k hostinci a obstarej mi v něm místo! Jsem unavená, všechno mě bolí! Chci měkkou postel a teplou peřinu!

ALŽBĚTKA: Ano, milostpaní.

BALTAZAR: Alžbětko, podívej, tady je nějaký hostinec.

MELICHAR: Zkusíme tam zaklepat. *(Klepe na dveře)*

(Vykoukne hostinská)

HOSTINSKÁ: *(Pěkně nabroušeně)* Co je? Kdo to zase otravuje?

MELICHAR: Dobrý večer, paní hostinská, sháníme nocleh. Mohla byste nás ubytovat, prosím?

HOSTINSKÁ: No to teda nemohla! Celý den až do večera tu courají lidi. Ve městě je nějaké sčítání lidu. Sjely se sem desítky, stovky, možná i tisíce lidí z okolních zemí. A všichni chtějí ubytovat.

SHIRAN: A měla byste místo ještě pro nás?

HOSTINSKÁ: Vždyť vám říkám, že nemám. Už jsem vyhodila i tu těhotnou ženu s tím oslem!

(Všichni kromě Francky zpozorní)

BALTAZAR: Těhotnou s oslem? A kam šli?

HOSTINSKÁ: *(Mávně směrem ke stáji)* Tamtím směrem. *(Chce přibouchnout, když se ze saní vyřítí Francka)*

FRANCKA: Počkejte! *(Vrhne se na hostinskou)* K čertu s hvězdou. Je mi zima, jsem unavená, mám hlad, chci postel, ať to stojí cokoliv!

HOSTINSKÁ: Říkám vám, že nemám místo.

FRANCKA: Tak... tak... *(Honem přemýšlí, jak se na jisto dostat do hostince)* tak já koupím vaši postel.

(Hostinská vyvalí oči)

HOSTINSKÁ: Moji postel? *(Rozesměje se)* Ale ta přece není na prodej.

FRANCKA: Všechno je na prodej. Kdo má peníze, ten má, co chce – bohatství, slávu, šťastný a spokojený život. Co je mi po nějakém Králi v Betlémě? Uhni! *(Odstrčí hostinskou a tlačí se dovnitř)*

(Hostinská tak tak odskočí od dveří)

BALTAZAR: Já myslím, že milostpaní Francka s námi nepůjde hledat nově narozeného Krále.

ALŽBĚTKA: Milostpaní už našla, co potřebovala. Pohodlí pro sebe. O nikoho dalšího se starat nebude.

MELICHAR: Ale my bychom se o Něj zajímat měli. Pojdme.

(Všichni odchází, jen Kašpar stojí na místě, pak se ozve)

KAŠPAR: Já bych přece jen taky tu teplou postel...

BALTAZAR: Kašpare, odcházíme! *(Odtáhne ho za plášť)*

VYPRAVĚČ: Milostpaní Francku oslnila na začátku záře hvězdy a zatoužila mít tu hromadu zlata pro sebe. Teď zvítězila její sebeláska znovu. V chlévě za Betlémem se však právě před chvílí narodila Láska pro všechny lidi.

(Výprava doputuje ke stáji a obestaví se kolem, aby bylo vidět na Svatou rodinu)

VYPRAVĚČ: Hvězda se zastavila nad chudou betlémskou stájí a rozzářila se ve své plné kráse. Ohlašovala narození Spasitele. Ani jeden z poutníků teď nelitoval, že se na neznámou cestu za podivnou hvězdou vydal. V chudobě ubohého chléva se na slámě zrodilo největší bohatství pro náš svět. Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.